

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Barta Bélaügyvéd által képviselt I. rendű és kk. II. rendű felpereseknek - a dr. Bányai Gáboráltal képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. január 31. napján kelt 36.P.26.106/2009/58. sorszámú ítélete ellen, az alperes részéről 59. sorszám alatt, míg a felperesek részéről Pf.3. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az I. rendű felperesnek járó kártérítést 1.037.000 (egymillió-harminchétezer) forintra és annak 2008. január 14. napjától járó kamatára, a II. rendű felperesnek járó kártérítést 1.000.000 (egymillió) forintra és annak 2008. január 14. napjától járó kamatára, az alperes által megtérítendő kereseti illeték összegét 122.220 (százhuszonkettőezer-kettőszázhusz) forintra leszállítja, az alperes első fokú perköltségét 200.000 (kettőszázezer) forint + ÁFA mértékre, a felperesek által megtérítendő kereseti illeték összegét 777.780 (hétsházhetvenhétezer-hétsháznyolcvan) forintra felemeli.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek 15 nap alatt 50.000 (ötvenezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú részperköltséget, továbbá térítsenek meg az államnak felhívásra 457.000 (négysházötvenhétezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy a további 163.000 (sházhatvanháromezer) forint fellebbezési eljárási illetéket felhívásra térítse meg az államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesek a keresetükben a 2008. január 14. napján elszenvedett idegenhibás közlekedési balesetből eredő vagyoni és nem vagyoni károkat érvényesítették az alperessel szemben gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta, vitatva az egyes kárigények jogalapját és összecszerűségét.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg az I. rendű felperesnek 4.187.000 forintot, ebből 4.037.000 forintnak 2008. január 14. napjától, 150.000 forintnak 2009. január 1. napjától a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatát, valamint a II. rendű felperesnek 2.000 000 forintot és 2008. január 14. napjától a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, fizessenek meg az alperesnek 190.500 forint perköltséget. Az alperest 360.000 forint kereseti illeték és 271.623 forint szakértői díj, a felpereseket egyetemlegesen 540.000 forint le nem rótt kereseti illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolása értelmében a kárfelelősséget a Ptk. 345. § (1) bekezdés alapján a (2) bekezdés felhívásával, míg az alperes helytállási kötelezettségét a 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet szerint állapította meg. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek nem mindennapi balesetet szenvedtek azáltal, hogy néhány perc eltéréssel két káresemény történt a sérelmükre. Az első káresemény az I. rendű felperes tulajdonát képező gépjárművet károsította, míg a második káresemény a II. rendű felperes személyi sérülését okozta, és az I. rendű felperes pedig látva, ahogy feléjük közeledik a károkozó jármű és elüti a II. rendű felperest, eszméletét veszítette. Az orvosszakértői vélemények és a tanúvallomások, valamint I. rendű felperes személyes előadása alapján megállapította, hogy mindkét felperesnél pszichés megbetegedés alakult ki a balesettel okozati összefüggésben. Az I. rendű felperesnél poszttraumás stressz-zavar és agorafóbiával szövődött pánikzavar, mely az életminőségét, a baleset előtt folytatott életvitelét elnehezítette, ellehetetlenítette, a balesetet követően folyamatosan gyógyszeres kezelés alatt is állt. A tanúvallomások és I. rendű felperes előadása alapján tényként állapította meg, hogy a balesettel okozati összefüggésben jelentkeztek a II. rendű felperes vizelési panaszai és az is, hogy a közlekedésben, illetőleg zárt helyiségben szorongóvá vált. Így mindkét felperes esetében a pszichikai állapotnak a balesettel való okozati összefüggését megállapította. Ebből következően megállapította a nem vagyoni kárigény jogalapját, és az összes körülményt, a balesetkor ár- és értékviszonyokat és a bírósági gyakorlatot is figyelembe véve, az I. rendű felperes részére 4.000.000 forint, a II. rendű felperes részére 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. A késedelmi kamatfizetésről a Ptk. 360. § (1) bekezdése és 301. § (1) bekezdése alapján határozott. Az I. rendű felperes balesetben sérült ingóságai körében valamennyi bizonyíték mérlegelésével 37.000 forint kártérítést látott megállapíthatónak a mobiltelefon, a bunda és a bőrcsizma vonatkozásába, míg ezt meghaladóan nem tartotta bizonyítottnak a kárigényt. Az I. rendű felperes által a II. rendű felperes vonatkozásában károsított ágyak, matracok tekintetében 150.000 forintban határozta meg az alperes fizetési kötelezettségét a Ptk. 340. § (1) bekezdés alapján felpereseket terhelő kárenyhítési kötelezettségre is tekintettel. E körben elfogadta, hogy a II. rendű felperes ágyba vizelése nem folyamatos, nem

mindennapos volt, és szellemi fejlődését nem segítette volna elő a pelenkahasználat erőltetése. Miután az ágybavizelés nem kiszámítható időben jelentkezett, és voltak időszakok, amikor időlegesen elmúlt, ezért mindezek együttes mérlegelése alapján állapította meg az összecszerűséget, figyelemmel arra, hogy amikortól már folyamatosan jelentkezett az ágyba vizelés, akkor elvárható lett volna, hogy felperesek matraccvédő lepedővel megvédjék az ágyakat és a matracokat. Az első három ágy pótlási értékét vette figyelembe, miután azokat 2005., 2006. és 2008. évben vásárolták, tehát 2008-tól már mindenképpen fel lehettek készítve az ágyba vizelés problémájára, tehát az azt követően vásárolt ingóságok költségét az elsőfokú bíróság megítélése szerint felpereseknek kell viselniük. A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott. XY tanúvallomását és a videofelvételt nem tekintette perdöntő bizonyítéknak, mert az I. rendű felperes maga sem vitatta, hogy pszichológus tanácsára próbálkozott a vezetéssel.

Az első fokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását, elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a marasztalási összegnek I. rendű felperes tekintetében 400.000 forintra, II. rendű felperes tekintetében 200.000 forintra leszállítását kérte. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az egyik felperes esetében sem objektivizálódott tüneteket az I. rendű felperes állítja, a II. rendű kiskorú felperes helyett is, ugyanakkor az I. rendű felperes szavahihetősége a per során megdőlt, miután előadását többször megváltoztatta, az előzményi betegélettű feltárásához nem járult hozzá. Ez utóbbival megítélése szerint a bizonyítási teher megfordult, azaz felpereseknek kellett volna okiratokkal szemben bizonyítani, hogy korábban nem állt fenn megbetegedés, illetőleg a mostani állapotuk a korábbi állapottól a káresemény miatt mennyiben különbözik. Az elsőfokú eljárásban előterjesztett észrevételében foglaltakat változatlanul fenntartotta. Kiemelte, hogy az I. rendű felperes a balesetben nem sérült, ambuláns ellátásban sem részesült, az első orvosi irat 2008. január 22-i. Utalt arra is, hogy az I. rendű felperesnek két gyermeke van, két házasságból, és az I. rendű felperes neve az orvosi iratokon különböző, tehát személyi körülményei, a káresemény előtti állapota, jelenlegi panaszai háttérében lévő klinikai szakpszichológus által egyértelműen rögzített elfojtott érzelmi problémáinak oka a megelőző orvosi vizsgálatok során nem kerültek feltárára. Másodlagosan hivatkozott arra, hogy I. rendű felperes nem bizonyított olyan, a perbeli káreseménnyel összefüggő személyiségi jogi sérelmet, nem vagyoni hátrányt, amely a nem vagyoni kárigényét megalapozná. Az összecszerűséget is vitatta, az nincs összhangban az I. rendű felperest esetlegesen ért hátrányok súlyával, a kárkori ár- és értékviszonyokkal, illetve hasonló tárgyú perek ítélkezési gyakorlatával. A II. rendű felperes esetében a könnyebb sérülésekre, az orvosi iratokra, illetőleg az I. rendű felperes esetében saját személyes előadásaira, a csatolt videofelvételekre utalt, amely utóbbi, különböző időpontokban készített felvételek megkérdőjelezi az I. rendű felperes tényállításainak valóságtartalmát, egészségi állapotára vonatkozó előadását, szavahihetőségét, és ellentétesek a felperesi elmondás alapján készült orvosi okiratokkal. Utalt továbbá a tanúvallomásokra, a kiegészített szakértői véleményre, arra, hogy a teljes körű előzményi orvosi dokumentációra a titoktartás alóli felmentést I. rendű felperes nem adta meg. Ugyanakkor a perben rendelkezésre álló orvosi dokumentáció mint közokirat alapján azon tényt emelte ki, hogy az I. rendű felperes már a balesetet megelőzően is szorongott, aggódott, régóta közlekedési szorongásai voltak. Nem tartotta jóhiszemű pervittel összeegyeztethetőnek, hogy felperesek csak a számukra kedvezőnek ítélt okiratok, adatok megismerését tették lehetővé. Az orvosszakértői vélemény kiegészítésében foglaltak alapján nem tartotta megítélhetőnek, hogy I. rendű felperes a perbeli káreseménnyel okozati összefüggésben

az általa állított károkat elszenvedte, és a károk mértékét, valamint a hátrányok súlyát sem látta igazoltnak. Változatlan álláspontja szerint az I. rendű felperes pszichés állapotára vonatkozó nem egyértelmű adatokat, bizonyítékokat, valamint a bizonyítatlanságot a felperes terhére kellett volna értékelni, amelyek alapján az I. rendű felperes egészségi állapota, az általa állított károk, hátrányok a per során bizonyítást nem nyertek. Nem bizonyított, hogy a felperesi állapot a perbeli balesettel összefüggésben keletkezett. Utalt az orvosszakértői véleményre a II. rendű felperes esetében, miszerint az éjszakai ágyba vizezés fennállta tényszerű bizonyítást nem nyert. Az előzményi orvosi iratok itt sem ismertek, ekként sem az ágyba vizezés fennállta, sem II. rendű felperes e vonatkozású esetleges kórelőzménye nem volt feltárható. Kiemelte, hogy maga az I. rendű felperes is állította, miszerint a II. rendű felperes panasa megszűnt. A II. rendű felperes I. rendű felperes által állított ágybavizelését és annak a káreseménnyel való okozati összefüggését így nem tartotta bizonyítottnak. Hivatkozott a 2012. március 8-án kelt járóbeteg vizsgálati összefoglalóban írtakra is. Másodlagos álláspontja szerint a felperesek a perbeli káreseménnyel okozatosan nem szenvedtek el olyan szintű személyiségi jogsérelmet, életük nem nehezedett el olyan mértékben, amelyet az elsőfokú bíróság által megítélt kárpótlással lenne szükséges kompenzálni. Álláspontja szerint a károkori ár- és értékviszonyok, illetőleg az elszenvedett hátrányok súlyához mérten kirívóan eltúlzott mértékű a nem vagyoni kártérítés. A vagyoni károkkal kapcsolatban a perbeli nyilatkozatait fenntartva a marasztalás mellőzését kérte. A fellebbezési tárgyaláson a Pp. 235.§ (1) bekezdés keretei között az elsőfokú ítélet meghozatalát követően készült és tudomására jutott 2 vizsgálati jelentést csatolta mint bizonyítékot az I. rendű felperes közlekedési szokásaira és indítványozta az azt készítő személy tanúkénti meghallgatását.

A felperesek csatlakozó fellebbezésükben az ítélet részbeni megváltoztatását és az alperes kötelezését kérték I. rendű felperes részére 6.314.500 forint, ebből 4.037.000 forintnak 2008. január 14. napjától, 210.000 forintnak 2009. január 1. napjától, 67.500 forintnak 2012. január 1. napjától számított késedelmi kamata, a II. rendű felperes részére 3.000.000 forint és 2008. január 14. napjától számított késedelmi kamata, valamint felperesek részére az elsőfokú eljárásban meghatározott perköltségnek a megváltoztatott arányokhoz igazodó része és másodfokú eljárási költség megfizetésére. Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal vette figyelembe a nem vagyoni kártérítés mértéke körében az I. rendű, illetőleg a II. rendű felperes esetében a perbeli adatokkal igazolt hátrányokat. Ezekre kiemelten hivatkoztak, melyek alapján a megítélt nem vagyoni kártérítést aránytalanul alacsonynak tartották. Az I. rendű felperes esetében 6.000.000 forint a II. rendű felperes esetében 3.000.000 forintba kérték a nem vagyoni kártérítés felemelését. A vagyoni kártérítésre vonatkozó rendelkezést ugyancsak megalapozatlannak tartották, mivel a nem organikus enuresis a II. rendű felperes esetében folyamatosan fennáll, a vizeletfoltok ellen tökéletes védekezés pedig nincs, így egészségi állapotának további nehezítését, pszichikai károsodást eredményező kárenyhítést nem lehet a szülőktől elvárni. Kiemelte, hogy nincs peradat arra, hogy az alperes által felhozott védekezési módot orvosilag is javasolták volna, az csak alperes pénzügyi érdekét szolgálja, ezért az igazságügyi szakértői véleményben 6. sorszám alatt meghatározott két darab, összesen 60.000 forint értékű 2008. évi beszerzésű matrac megtérítésének mellőzését megalapozatlannak tartotta. A károsodott kanapé és heverő 135.000 forint összértékének 50%-a, azaz 67.500 forint megtérítését kérte, így mindezek alapján a vagyoni kártérítés 127.500 forinttal történő megemelésére terjesztette elő csatlakozó fellebbezését.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozták, vitatva az alperes fellebbezésében foglaltakat. Hivatkoztak a szakértői vélemény megállapításaira, az orvosi iratokra, valamint az igazságügyi kárszakértő vizsgálati eredményére. Kiemelték, hogy II. rendű felperes több mint négy éve nem tudott elmenni osztálytársaival osztálykirándulásra, tartósan fennálló állapota pszichésen egyre jobban megviseli, életvitelét az életkor növekedésével egyre nehezebbé teszi. Az alperes bizonyítási indítványának elutasítását kérték.

A fellebbezés részben, a csatlakozó fellebbezés nem alapos.

Nem volt vitatott a kártérítési felelősség és az alperes helytállási kötelezettsége fennállta, csupán a felperesek által érvényesített vagyoni és nem vagyoni károk perbeli balesettel okozati összefüggésben bekövetkezte és összecszerűsége. Ezek kétséget kizáró bizonyítása a Pp. 164. § (1) bekezdésre is figyelemmel a felpereseket terhelte. Így a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az I. rendű felperes előadása szerinti saját és a II. rendű felperes egészségi pszichés állapota a perbeli balesettel okozati összefüggésben következett be. A rendelkezésre álló iratok szerint az I. rendű felperes nem járult hozzá a perbeli balesetet megelőző orvosi iratok beszerzéséhez, a háziorvosi betegkarton kiadásához, így a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő a balesetet megelőző orvosi adatok hiányában tudott csak véleményt adni mind az I. rendű, mind a II. rendű felperes egészségügyi, pszichés állapotára. Az előzményi orvosi adatok hiányából eredő bizonyítatlanság, illetőleg bizonytalanság, kétség a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel a felperesek terhére esett. A kirendelt igazságügyi orvosszakértő véleménye annak kiegészítésével együtt az előbb kifejtettekre figyelemmel volt értékelhető. A kiegészített igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény megállapítása szerint az I. rendű felperes alapszemélyisége, személyiség szerkezete már a perbeli baleset előtt is hordozta a balesetet követően megállapított betegségek lehetőségét, és igen nagy valószínűséggel ezen pszichés zavarok tünetei már enyhébb formában megjelentek, amely vonatkozásában azonban kezelésben nem részesült. A kiegészített szakértői vélemény alapján ugyanakkor megállapítható, hogy a perbeli baleset során átélt események mint állapotrosszabbító tényezők az I. rendű felperesnél poszttraumás stressz-zavar kialakulásához vezettek, illetőleg szorongásos, fóbiás tüneteket reaktíváltak, azaz az I. rendű felperes pszichés állapotát rosszabbította a perbeli baleset átélése. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tény, hogy az első baleset bekövetkeztét követően a gépkocsiból kiszálló I. rendű felperes látta a II. rendű felperes gépjármű általi elütését. E tény már önmagában megalapoz egy pszichés hátrányt, és tényként rögzíthető, hogy az I. rendű felperes mentális egészségi állapotán az átélt esemény - az igazságügyi szakértői véleményben is kifejtettek alapján - állapotrosszabbító tényezőként értékelhető. Ugyanakkor az I. rendű felperes azon előadása, mely szerint a balesettel okozati összefüggésben gépjárművet már nem tud vezetni, a gépjárművel is csak úgy tud közlekedni, hogy a férje vezet, és ő maga hátul ül, illetőleg fekszik a gépkocsiban, nem nyert bizonyítást. Az alperes felkérésére 2010. évben készült megfigyelési adatok és az azt végző tanú vallomása cáfolta az I. rendű felperes állításait. Az elsőfokú eljárásban alperes által csatolt felvételekből megállapíthatóan egyik alkalommal az I. rendű felperes a II. rendű felperes társaságában vezette a gépjárművet oly módon, hogy a II. rendű felperes az ún. anyós ülésen ült, és az I. rendű felperes házastársa nem volt jelen, aki pedig I. rendű felperes állítása szerint mindvégig vezette a járművet, illetőleg aki nélkül az I. rendű felperes közlekedni nem tudott. A másik alkalommal nem jó látási viszonyok között közlekedett a gépjárművel az I. rendű felperes, amely közlekedési szituáció nem tekinthető

olyannak, amelyet akkor próbál folytatni az állított közlekedési fóbiában szenvedő személy, ha a pszichológus tanácsát megfogadva kipróbálja vezetési képességét. Az elsőfokú eljárásban az alperes által csatolt felvételek mozgásában és folyamatában mutatják az I. rendű felperes közlekedésben való részvételét. Ehhez képest a fellebbezési tárgyaláson csatolt felvételek nem voltak önmagukban meggyőzőek, miután azokon csak az látható, hogy egy parkoló gépjárműből száll ki az I. rendű felperes, míg a gépjármű belsejében készült felvételtől nem állapítható meg, hogy ténylegesen a felperesi gépjármű, és az sem, hogy azt az I. rendű felperes vezette-e. Mindehhez képest a fellebbezési tárgyalás anyagává tett felvételek és azok szóbeli leírása alapján a másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyaláson indítványozott tanú meghallgatását szükségtelennek tartotta. Az elsőfokú eljárásban alperes által csatolt felvételek és az azokat készítő tanú vallomása az I. rendű felperes szavahihetőségét megdöntötte. Az I. rendű felperes által adott magyarázat, miszerint a pszichológusa tanácsára próbált meg vezetni, nem volt igazolt, mivel ilyen orvosi tanácsot a csatolt orvosi dokumentumok nem támasztottak alá, és a már kifejtettek alapján a látottak ezen „próbálkozás” igazolására nem voltak alkalmasak. A per tárgyát képező baleset körülményeire tekintettel a vezetésben visszatéréshez szükséges gyakorlásként nem fogadható el az I. rendű felperesnek a II. rendű felperessel, mint utassal történő vezetése, valamint a rossz látási viszonyok közötti vezetés. Mindebből következően egyéb konkrét orvosi adat hiányában nem bizonyított, hogy az I. rendű felperes által állított közlekedési fóbia a perbeli balesettel okozati összefüggésben alakult ki, és a perbeli balesettel okozati összefüggésben nem tud, nem képes a továbbiakban gépjárművet vezetni az I. rendű felperes. Ennek következtében az I. rendű felperes perbeli balesettel okozati összefüggésben fennálló nem vagyoni hátrányát az alapítja meg, hogy látta a kiskorú gyermekének gépjármű általi elütését, amelynek következtében eszméletét is veszítette, továbbá, hogy ez az átélt esemény mint állapotrosszabbító tényező, nála poszttraumás stressz-zavar kialakulásához vezetett, illetve szorongásos, fóbiás tüneteket reaktivált. Ezért a perbeli baleset a felperes pszichés állapotát rosszabbító tényezőként volt figyelembe vehető. Így ezen lelki megterhelés és pszichés állapotrosszabbító hatás megalapozza az I. rendű felperes nem vagyoni kárigényét, és az összecszerűség mérlegelésénél kizárólag ezek, illetőleg az ezzel okozati összefüggésben fennálló életvezetési hátrányok voltak értékelhetők. Mindezeket mérlegelve a 2008. évi balesetkori ár- és értékviszonyokra is figyelemmel a másodfokú bíróság 1.000.000 forintot látott az I. rendű felperes nem vagyoni hátrányai kompenzálására alkalmasnak.

Tény, hogy a II. rendű felperest az alperes által biztosított gépjármű elütötte, amelyből következően a II. rendű felperes enyhébb fizikai sérüléseket szenvedett, amelyek lényegében maradéktalanul gyógyultak. Az elütés ténye lelki megterhelést is jelentett a II. rendű felperes számára. Mindezek már megalapozzák a II. rendű felperes nem vagyoni kárigényét. Ugyanakkor a felpereseket terhelő bizonyítás alapján az, hogy a II. rendű felperes ágybavizelése a balesettel okozati összefüggésben alakult ki, nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást. A II. rendű felperes perbeli balesetet megelőző orvosi iratai nem kerültek csatolásra, az I. rendű felperes e vonatkozásban sem adta meg az orvosi titoktartás alóli felmentést. A rendelkezésre álló adatok szerint a balesetet megelőzően a II. rendű felperes

családi helyzetében változások következtek be, az I. rendű felperes elvált, majd új házasságot kötött, amelyek szintén vezethettek, kiválthattak hasonló reakciót. Tanúvallomások alátámasztották, hogy a II. rendű felperes ágyba vizelt, azonban annak jelentkezésének időpontját, gyakoriságát nem. Az I. rendű felperes saját előadása szerint sem volt folyamatos az ágybavizelés, és egy időszakra meg is szűnt. A rendelkezésre álló orvosi iratok alapján megállapítható, hogy a perbeli balesetet követően a 2008. február 13-i szakrendelési lelet pszichés eltérést nem írt le, a II. rendű felperes rákérdezésre úgy nyilatkozott, hogy nem fél utazni, nem szokott álmodni a balesettel. Először a 2008. szeptember 29-i lelet ír le éjszakai ágybavizelést mint pszichés eredetű panaszt, ugyanakkor annak korábbi jelentkezési időpontjára egyéb orvosi adat nem állt rendelkezésre. A többszörösen csatolt járóbeteg vizsgálati összefoglalók bár rögzítik az ágybavizelés tényét és terápiát is javasolnak, azonban annak gyakoriságára, folyamatos jelentkezésére adat nincs. A 2012. március 8-i járóbeteg vizsgálati összefoglaló terápiaként naptárvezetést írt elő, azonban ilyen naptárvezetés sem korábban, sem a későbbiekben igazolhatóan nem történt. Orvosi és egyéb adatok hiányában sem állapítható meg, hogy a perbeli balesetet követően folyamatosan, illetőleg milyen időszakonként, milyen gyakorisággal jelentkezett II. rendű felperesnél az ágybavizelés. Mindezek alapján a perbeli balesetet követő több mint 8 hónappal később került orvos által leírásra az ágybavizelés ténye, s ekkor is az I. rendű felperes elmondása alapján. Ezért egyéb adat hiányában nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a II. rendű felperes ágybavizelése a perbeli balesettel okozati összefüggésben állt elő és áll fenn jelenleg is. Az az előadás, illetőleg fényképekkel tanúsított tény, hogy az ágy, illetőleg matrac vizeletfoltos, önmagában nem bizonyítja, hogy az ágybavizelés mint pszichés zavar a balesettel okozati összefüggésben jelentkezett. Mindezek alapján a felperesek azon bizonyítási kötelezettségüknek, hogy a II. rendű felperes ágybavizelése mint pszichés zavar a perbeli balesettel okozati összefüggésben áll fenn folyamatosan, nem tettek eleget. Bizonyítottság hiányában a II. rendű felperes nem vagyoni kárát megalapozó tényként az ágybavizelés nem volt figyelembe vehető. A kiegészített igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény szerint a II. rendű felperesnél a perbeli balesettel okozati összefüggésben fennállt akut stresszreakció a baleset után egy hónappal lezajlott, az elmeorvos szakértői vizsgálatnál II. rendű felperesnél szorongásos tünetek nem voltak feltárhatók. A beszerzett és csatolt 2010. évi iskolai vélemény a baleset utáni változásokról említést tesz, azonban azok elmúlását és a II. rendű felperes kiegyensúlyozottságát, jó teljesítményét, tanulmányi eredményeit rögzíti, azaz az iskolai vélemény már nem tesz említést 2010. évben a II. rendű felperesnél fennálló bármilyen magatartászavarról. Így az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény és az iskolai vélemény is cáfolja az I. rendű felperesnek a II. rendű felperes magatartási zavarairól tett előadását. Mindezek alapján a II. rendű felperes balesettel érintettsége, kisebb fizikai sérülése és egy adott, rövidebb időszakban fennálló lelki megterhelése, stresszreakció, másfél évnél hosszabb időtartamban nem bizonyított iskolai viselkedési zavarok voltak tényként megállapíthatók, amelyek megalapozzák a II. rendű felperes nem vagyoni kárigényét. Ezen hátrányokat a balesetkori ár- és értékviszonyokra figyelemmel mérlegelve, a másodfokú bíróság 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megállapítására látott alapot.

Az I. rendű felperes által érvényesített vagyoni károk közül az alperes által fellebbezéssel támadott balesetben sérült ingóságok, nevezetesen: a mobiltelefon, a csizma és a bunda balesettel okozati összefüggésben bekövetkezett sérülése, tönkremenetele és így kárként felmerülte, valamint összecszerűsége a másodfokú bíróság megítélése szerint bizonyított. Az I. rendű felperessel a baleset időpontjában együtt lévő tanú is igazolta, hogy az I. rendű felperes látva, hogy a gépjármű elüti a II. rendű felperest, elájult és a nála lévő előbb megnevezett ingóságok sérültek. A téli időjárási viszonyokra is figyelemmel elfogadható, hogy az ájulás következtében a bunda oly módon bepiszkolódott, hogy az nem volt tisztítható, továbbá az, hogy a csizma sarka sérült. Ugyancsak az elesés következtében elfogadható volt az is, hogy a mobiltelefon is sérült, hiszen egy pár perccel korábbi baleset után voltak, így a mobiltelefon kézben léte az elesés időpontjában ugyancsak elfogadható volt. Az ingóságok becsült értéke sem volt eltúlzott a 2008. évi árviszonyokra és az ingóságok használatára figyelemmel, így e körben az első fokú ítélet megalapozott, annak megváltoztatására a másodfokú bíróság alapot nem látott.

A fentebb kifejtettek szerint nem volt kétséget kizáró módon bizonyított, hogy a II. rendű felperes ágybavizelése a balesettel okozati összefüggésben alakult ki. E bizonyítás a felpereseket terhelte, a bizonyítás sikertelensége pedig az ő terhükön marad. Így a matracok, illetőleg a három ágy károsodásának a balesettel való okozati összefüggése nem bizonyított, ezért a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése alapján az I. rendű felperes azt alappal nem érvényesíthette az alperessel szemben. A csatlakozó fellebbezéssel további matracok, illetőleg kanapé, heverő értékének megtérítését kérte az I. rendű felperes ugyancsak az ágybavizelés tényére alapítottnan. Az okozati összefüggés bizonyítottasága hiányában ezen károk megtérítésére alappal ugyancsak nem tarthatott igényt az I. rendű felperes. Így a matracok, ágyak, heverők értékének a megtérítésére irányuló kereset elutasításának volt helye, e körben az elsőfokú ítélet elutasító rendelkezése helytálló volt.

Mindezek alapján az első fokú ítéletnek fellebbezéssel és csatlakozó fellebbezéssel támadott rendelkezéseit a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta, az I. rendű felperes javára megítélt kártérítést mindösszesen 1.000.000 forint nem vagyoni kárra, valamint 37.000 forint vagyoni kárra, összesen 1.037.000 forintra és balesettől számított késedelmi kamataira leszállította, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és ennek folytán a meghaladó keresetet elutasító elsőfokú döntést helybenhagyta. A II. rendű felperesnek járó tőkeösszeget 1.000.000 forintra és késedelmi kamataira leszállította, míg ezt meghaladóan a nem vagyoni kárigényt elutasította és így az elsőfokú bíróság meghaladó keresetet elutasító ítéleti rendelkezését helybenhagyta.

A módosult marasztalási összegekre figyelemmel módosult a pernyertesség-pervesztesség aránya, így a kifejtett ügyvédi tevékenységet is értékelve, a másodfokú bíróság felemelte az alperesnek járó elsőfokú perköltség összegét. A módosult marasztalási összegnek megfelelően megváltoztatta a másodfokú bíróság a tárgyi költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illeték viselésének mértékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján.

Az alperes fellebbezése kisebb részben lett eredményes, míg a csatlakozó fellebbezés eredménytelen volt, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott a másodfokú bíróság

a másodfokú perköltség viseléséről, melyben a felperest és az alperest képviselő ügyvéd díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés szerint állapította meg, a pertárgyértékhez képest kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével, csekélyebb összegben.

A tárgyi költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2013. november 12.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó s.k.. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

ódi Zsuzsanna
írnok